

Załącznik
do Uchwały Nr V/27/2011
Rady Gminy Sorkwity
z dnia 15 lutego 2011r.

**GMINNY PROGRAM
PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA
PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
DLA GMINY SORKWITY
NA ROK 2011**

W P R O W A D Z E N I E

Alkohol towarzyszy człowiekowi od zarania dziejów . Początkowo pełnił funkcję fizjologiczną (np. redukcji bólu, zmęczenia) psychologiczną (np.redukcja lęku, odprężenie) społeczną (np. ułatwianie kontaktów , element obrzędów i praktyk religijnych a z czasem też polityczną.

Alkohol jest substancją toksyczną , dlatego też picie alkoholu zawsze jest obciążeniem dla organizmu. Niektóre grupy osób nie powinny w ogóle pić alkoholu (np. dzieci i młodzież , kobiety w ciąży , osoby chore, używające leków, kierowcy).

Co pijemy ?

Najwięcej konsumentów alkoholu deklaruje picie piwa 75 % , 69 % pije wódkę i prawie 64% konsumentów pije wino.

Płeć a spożycie alkoholu ;

Mężczyźni piją średnio 4, 5 raza więcej alkoholu niż kobiety.

Jakie grupy kobiet i mężczyzn piją najczęściej alkoholu ?

Wśród kobiet największe spożycie alkoholu deklarują panie w wieku 18-39 lat, będące pannami z wykształceniem wyższym i średnim , mieszkanki miast liczących 50-500 tyś. oraz powyżej 500 tyś. mieszkańców.

Jeśli chodzi o mężczyzn , największe spożycie deklarują panowie w wieku 30-49 lat , z wykształceniem zasadniczym zawodowym, zajmujący stanowiska szeregowy, pracujący jako pracownicy niewykwalifikowani , mieszkający w miastach liczących 50-500 tyś. Mieszkańców.

Część z nas pije w sposób ryzykowny i szkodliwy;

Z badań wynika, że **9 %** konsumentów napojów alkoholowych , spożywa aż **43 %** całego wypijanego alkoholu. Wypijają oni powyżej 12 litrów czystego alkoholu etylowego na osobę w ciągu roku.

Tymczasem grupę ryzyka tworzą już osoby pijące rocznie powyżej 10 litrów czystego alkoholu w przypadku mężczyzn oraz 7,5 litra w przypadku kobiet.

W grupie osób pijących alkohol ryzykownie lub szkodliwie znajduje się **2 %** kobiet i **16 %** mężczyzn.

Statystyki podają , że wśród blisko 20 milionów pijących Polaków od 2 do 4 milionów cierpi na alkoholizm w różnych stadiach zaawansowania choroby.

Zarówno Unia Europejska jak i Światowa Organizacja Zdrowia (WHO) coraz więcej uwagi poświęcają promocji zdrowego stylu życia i zdrowia.

Raport Światowej Organizacji Zdrowia umieszcza „**ALKOHOL**” na trzecim miejscu wśród czynników ryzyka dla zdrowia, po tytoniu i wysokim ciśnieniu, wyprzedzając takie czynniki jak nadwaga, wysoki poziom cholesterolu i zażywanie innych szkodliwych substancji.

Europejczycy mimo, że obecnie spożywają mniej alkoholu niż w latach siedemdziesiątych XX wieku nadal piją najwięcej na świecie. Szkody powodowane przez alkohol są szczególnie wysokie we wschodniej części Regionu Europejskiego.

Zdrowie publiczne, w tym właściwa polityka wobec alkoholu, staje się także jednym z priorytetów Unii Europejskiej. We wspólnocie wzrasta świadomość wagi problematyki alkoholowej, wpływu spożywania alkoholu na zdrowie obywateli a także społeczno-ekonomiczny aspekt funkcjonowania Unii Europejskiej.

Alkohol jest główną przyczyną problemów zdrowotnych Europy. Spożywanie go prowadzi do 60 rodzajów chorób i urazów (min: wypadków i obrażeń, problemów psychicznych, nowotworów, chorób serca i udarów), pośrednio prowadzi też do tysięcy przedwczesnie urodzonych dzieci z niedowagą, milionów dzieci żyjących w rodzinach z problemem alkoholowym, tysiący ofiar wypadków spowodowanych przez nietrzeźwych sprawców.

Koszty ekonomiczne następstw picia alkoholu znacząco obciążają jednostki, rodziny, społeczności i cały kraj. Składają się na nie koszty medyczne, koszty wynikające ze zmniejszenia produktywności z powodu wzrostu zachorowalności, koszty spowodowane pożarami i stratami materialnymi.

Szkody społeczne to również: wypadki samochodowe, przemoc w rodzinie, zakłócenia bezpieczeństwa publicznego, przestępczość, bezdomność, bezrobocie, ubóstwo, choroby, utonięcia, samobójstwa, jak i te niewymierne, ból, cierpienie.

Koszty związane z używaniem alkoholu ponoszone przez państwo ocenia się na 2-3 % produktu krajowego brutto.

W Polsce corocznie z przyczyn pośrednio i bezpośrednio związanych z nadużywaniem alkoholu umiera kilkanaście tysięcy osób, z czego połowa przypada na zgony bezpośrednio spowodowane piciem alkoholu.

Unia Europejska nie uważa już alkoholu za jeden z wielu towarów.

Alkohol jest przecież specyficznym, odmiennym od innych produktów towarem.

Dlatego też wymaga specjalnych regulacji prawno-administracyjnych oraz finansowych, umożliwiających wyższy stopień kontroli niż ta, która obowiązuje w systemie wolnorynkowym wobec innych produktów.

Raport Petera Andersona „Alkohol w Europie” wyraźnie wskazuje na potrzebę przemyślanych, kompleksowych działań w tym zakresie. Podkreśla w nim konieczność prowadzenia świadomej polityki ograniczenia dostępności wobec alkoholu między innymi poprzez wpływanie na jego cenę.

Innym sposobem jest też kontrola ilości reklam napojów alkoholowych, jak i zakaz sponsorowania przez przemysł alkoholowy imprez sportowych. Badania pokazują, że dobre rezultaty przynosi również ograniczenie fizycznej dostępności do alkoholu.

Warto wiedzieć, że zgodnie z cytowanym wyżej raportem Petera Andersona **jedno euro wpływające do budżetu państwa może kosztować nawet pięć euro po stronie wydatków na zniwelowanie szkód związanych z alkoholem.**

W Polsce podstawę prawną rozwiązywania problemów alkoholowych stanowi ustawa z dnia 26 października 1982r. O wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U.z 2007r. Nr 70 poz.473 z późn. zm).

Zgodnie z tą ustawą prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych należy do zadań własnych gminy. Zadania te są realizowane w postaci gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych uchwalanego corocznie przez radę gminy w trybie uchwały i finansowane ze środków własnych gminy oraz pochodzących z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

Program jest kontynuacją zadań i kierunków zawartych w programach uchwalanych w latach poprzednich. Problemy alkoholowe wśród wielu zadań jakie stoją przed naszą gminą uznajemy za ważne, gmina będzie nadal doskonaliła i rozwijała swoją działalność w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych czyniąc z niej trwałą i ważny element polityki społecznej.

Zadania zawarte w naszym programie są dostosowane do potrzeb społecznych i lokalnych na naszym terenie. Wzorem lat ubiegłych podstawą naszego działania będzie prowadzenie profilaktyki, głównie wśród dzieci i młodzieży, ale też i dorosłej części naszego społeczeństwa lokalnego.

Główne cele programu to :

1. Ograniczenie picia alkoholu przez osoby niepełnoletnie.
2. Wzrost świadomości wśród mieszkańców gminy na temat skutków nadużywania alkoholu.
3. Działalność informacyjno - edukacyjna.
4. Zwiększenie zasobów niezbędnych do radzenia sobie z już istniejącymi problemami.

Z danych uzyskanych z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sorkwicach wynika, że w roku 2010 objął opieką 75 rodzin z problemem alkoholowym czyli tyle samo ile w roku poprzednim, natomiast w roku 1999 niewiele ponad 40 rodzin. Warto zauważyć, co pracownicy naszego ośrodka szczególnie podkreślają, że nastąpił znaczny wzrost świadomości kobiet na temat choroby alkoholowej, przemocy w rodzinie i bardziej owtarcie mówią o tych problemach występujących w ich rodzinach, oczekując pomocy w ich rozwiązywaniu.

Do wzrostu wiedzy w zakresie choroby alkoholowej, przemocy w rodzinie, kobiet mieszkających w naszej gminie przyczynił się fakt uczestnictwa 40 kobiet, mieszkanek gminy w projekcie systemowym pod nazwą „Aktywna rodzina – program aktywizacji społeczno – zawodowej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym” w latach 2009/ 10 przez nasz ośrodek.

Kobiety uczestniczące w projekcie brały udział w spotkaniach z psychologiem, specjalistą psychoterapii uzależnień.

Należy też podkreślić dobrą współpracę naszego Ośrodka ze Szpitalem Psychiatrycznym w Olsztynie, oddziałem terapii uzależnienia od alkoholu.

Z a d a n i e 1

Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i ich rodzin.

Jak wykazują badania społeczne liczbę osób uzależnionych w Polsce można oszacować na ok. 700-900 tys. zaś pijących alkohol ryzykownie i szkodliwie na ok. 2,5 – 4 mln. Art. 21 ust. 1 Ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi stanowi, że leczenie osób uzależnionych od alkoholu odbywa się w zakładzie lecznictwa odwykowego i jest bezpłatne.

Podstawową metodą leczenia osoby uzależnionej od alkoholu jest psychoterapia grupowa i indywidualna. Czas niezbędny do przeprowadzenia skutecznej terapii uzależnienia od alkoholu to 18 – 24 miesiące.

Najczęściej na całość leczenia składa się :

program podstawowy , trwający od 6 do 8 tygodni w oddziałach całodobowych i dziennych lub ok. 6 miesięcy w placówkach ambulatoryjnych , którego celem jest rozpoznanie uzależnienia, zbudowanie motywacji do leczenia i podjęcia nauki życia na trzeźwo.

program pogłębiony , trwający od czasu ukończenia programu podstawowego od 12 do 18 miesięcy , którego celem jest zapobieganie nawrotom czynnego uzależnienia, nauka radzenia sobie bez alkoholu z emocjami , relacjami, zadaniami życiowymi.

Ważnym zadaniem samorządu terytorialnego jest zwiększenie dostępności terapii uzależnienia od alkoholu i współuzależnienia dla mieszkańców gminy. Dostępność profesjonalnej o efektywnej terapii warunkuje skuteczność jakichkolwiek innych działań podejmowanych na rzecz osób z problemem alkoholowym i członków ich rodzin.

Wzorem lat ubiegłych będzie funkcjonował punkt konsultacyjno – informacyjny w Sorkwicach dla osób uzależnionych , współuzależnionych i ich rodzin , w którym można skorzystać z pomocy prawnika oraz specjalisty psychoterapii uzależnień lub psychologa.

Zadania realizowane w ramach pracy w/w specjalisty to między innymi :

1. terapia indywidualna dla osób z problemem alkoholowym;
2. psychoedukacja dla osób z rodzin z problemem alkoholowym i dotkniętych przemocą ;

Udzielana będzie także pomoc w związku z problemami występującymi w życiu rodzinnym w następujących formach:

1. udział w programach profilaktycznych, wywiadówkach profilaktycznych ;
2. finansowanie udziału osób uzależnionych i ich rodzin w pielgrzymkach , zlotach , spotkaniach trzeźwościowych np. w Licheniu, Częstochowie ;
3. kierowanie osób wnioskowanych do leczenia na specjalistyczne badania przez biegłych (**psycholog i psychiatra**) w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazania rodzaju zakładu leczniczego.

Z a d a n i e 2

Udzielanie rodzinom , w których występują problemy alkoholowe pomocy psychologicznej i prawnej , a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

1. Podobnie jak w latach ubiegłych będą prowadzone bezpłatne konsultacje prawne dla osób i rodzin z problemem alkoholowym i dotkniętych przemocą w rodzinie. Udzielanie konsultacji, porad, informacji w różnych tematach , w ramach cotygodniowego dyżuru prawnika.
2. Finansowanie i organizowanie zajęć, warsztatów umiejętności rodzicielskich mających na celu podniesienie kompetencji wychowawczych rodziców. Chodzi głównie o przygotowanie rodziców do wychowywania dzieci bez stosowania przemocy i radzenia sobie z trudnymi sytuacjami , które pojawiają się w procesie wychowywania dzieci.
3. Finansowanie diagnozy lekarskiej osób uzależnionych od alkoholu skierowanych na badania w celu zastosowania wobec nich przymusowego leczenia w zakresie uzależnienia od alkoholu.
4. Organizacja, dofinansowanie i finansowanie letniego i zimowego wypoczynku dla dzieci i młodzieży z rodzin z problemem alkoholowym i dotkniętych przemocą z terenu naszej gminy.
5. Współdziałanie w budowaniu gminnego systemu wsparcia lokalnej koalicji przeciw przemocy.
6. Prowadzenie edukacji publicznej nt. przemocy domowej (rozpowszechnianie broszur , ulotek, plakatów.)
7. Udział dzieci i młodzieży w programach profilaktyczno – edukacyjno - wychowawczych na temat przemocy domowej , w internecie , telefonii komórkowej.
8. Wzorem ubiegłego roku będziemy dofinansowywać ewentualną działalność świetlicy profilaktyczno- wychowawczo- terapeutycznej w Rybnie. Świetlica dla dzieci i młodzieży prowadzona jest przez Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom „ Gniazdo” od 15 grudnia 2008r.

Celem świetlicy jest zapewnienie, szczególnie dzieciom z rodzin zagrożonych alkoholizmem, rozbitych, niewydolnych wychowawczo i materialnie, wychowujących się w warunkach niekorzystnych dla ich rozwoju opieki wychowawczej, eliminowanie zaburzeń zachowania, ochrona przed wszelkimi formami przemocy fizycznej bądź psychicznej.

Świetlica zapewnia uczestnikom między innymi:

- opiekę po zajęciach szkolnych,
- prowadzenie systematycznych zajęć opiekuńczo- wychowawczych,
- dożywianie dzieci – posiłek (kanapki, herbara, kakao, potrawy wykonane wspólnie podczas zajęć przez dzieci i młodzież.)

Zadanie 3

Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych a także działalność na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych.

Picie alkoholu przez młodych ludzi jest najczęstszym zachowaniem ryzykownym – kontakt z alkoholem ma za sobą 90,2% gimnazjalistów z klas III i 94,8% uczniów klas II szkół ponadgimnazjalnych. Badania wskazują nadal na trend wyrównywania się zachowań ryzykownych wśród dziewcząt i chłopców, przełamanie stereotypu dotyczącego tego, że piją tylko chłopcy, dlatego praca z dziewczętami to ważny element, który należy uwzględnić w działaniach profilaktycznych.

Planując działania mające na celu zmniejszenie spożycia alkoholu wśród dzieci i młodzieży należy pamiętać aby były one prowadzone planowo i systematycznie wykorzystując różne formy i obszary oddziaływań.

Dlaczego młodzi ludzie sięgają po alkohol ?

Próbują zaznaczyć własną niezależność, pokonać nieśmiałość, przywrócić wiarę w samego siebie, często chcą zaimponować innym, dla lepszej zabawy, rozrywki, dobrego nastroju.

Duży wpływ na zachowanie młodzieży wywiera również dom rodzinny. W gronie rodzinnym człowiek powinien zaspokajać znaczną część potrzeb emocjonalnych i wyrażania swojej osobowości.

Rodzina powinna dawać miłość, poczucie bezpieczeństwa oraz edukować i wychowywać. Brak lub niedostateczne zrealizowanie tych potrzeb w dużym stopniu prowadzi do destrukcyjnych zachowań ludzi młodych, w tym np. do nadużywania alkoholu.

Tak jak i w latach poprzednich profilaktyka wśród dzieci i młodzieży będzie priorytetowym działaniem w realizacji tego zadania.

Programy profilaktyczne kształtują pozytywne postawy wobec własnego zdrowia w sferze fizycznej, psychicznej czy społecznej, uczą jak radzić sobie ze stresem, trudnościami życiowymi. Budują poczucie akceptacji siebie, uczą wyrażania emocji, dbania o swoje prawa, dostarczają wiedzy na temat czym jest przemoc, jak sobie z nią radzić.

Uczą wytyczania celów i rozwiązywania problemów, nawiązywania kontaktów, budowania pozytywnej samooceny, budzenia empatii względem innych osób, korzyści wynikających z prowadzenia zdrowego, wolnego od używek stylu życia, atrakcyjnych form spędzania wolnego czasu.

Konieczne jest prowadzenie różnego rodzaju zajęć pozalekcyjnych: sportowych, profilaktycznych, kół zainteresowań dla uczniów, ponieważ poprzez motywowanie dzieci i młodzieży do twórczej aktywności przekazuje się im wiedzę oraz wzorce zdrowego i bezpiecznego życia bez nałogów.

Inne działania prowadzone w ramach tego zadania to :

1. Podejmowanie działań o charakterze edukacyjno – informacyjnych przeznaczonych dla rodziców , których celem jest wspieranie abstynencji dziecka np.” Szkoła dla rodziców”.
2. Zakup filmów, czasopism , publikacji , książek , ulotek ,plakatów , oraz finansowanie zakupu nagród na konkursy organizowane w szkołach lub innych jednostkach organizacyjnych naszej gminy o tematyce uzależnień.
3. Organizowanie i finansowanie spektakli teatralno – widowiskowych, koncertów słowno-muzycznych , warsztatów umiejętności praktycznych dla nauczycieli i rodziców o treści profilaktycznej.
4. Inne działania z zakresu profilaktyki i prewencji jak. np. działalność informacyjna, edukacja publiczna w zakresie problematyki alkoholowej.
5. Zorganizowanie szkolenia dla przedsiębiorców prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych.
6. Współdziałanie w kampaniach profilaktycznych , regionalnych i ogólnopolskich związanych z profilaktyką alkoholową oraz promujących zdrowy styl życia. Udział w kampanii „ Zachowaj trzeźwy umysł ” , wspieranie tegorocznej XIII edycji Warmińsko - Mazurskich Dni Rodziny , które w tym roku odbywać się będą pod hasłem „Rodzina najważniejsza - Postaw na rodzinę .”
7. Wspieranie imprez, konkursów , festynów organizowanych na terenie naszej gminy przez szkoły i inne jednostki np. Gminny Ośrodek Kultury w Sorkwicach , Ośrodek Zdrowia popularyzujących zdrowy styl życia, życie bez używek.
8. Organizacja i współdziałanie , dofinansowanie i finansowanie imprez sportowych np. sfinansowanie kosztów dojazdu dzieci i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych , biorących udział w różnego rodzaju rozgrywkach sportowych jak np. w turnieju halowej piłki nożnej w Reszlu, Mrągowie, Biskupcu , czy innych formach aktywnego wypoczynku w ramach alternatywnej formy spędzania wolnego czasu , imprez mających na celu popularyzację uczestnictwa w zajęciach sportowych rodziców i dzieci.
9. Wspieranie edukacji osób pracujących zawodowo w systemie pomocy dzieciom, młodzieży , rodzinom i osobom z problemem alkoholowym oraz przemocą poprzez prenumeratę czasopism (np. „Remedium ” , „Świat problemów” , „Niebieska Linia”), dofinansowanie lub finansowanie szkoleń z tego zakresu.

Z a d a n i e 4

Wspomaganie działalności instytucji , stowarzyszeń oraz osób fizycznych służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych.

1. Współpraca z organizacją pozarządową , Stowarzyszeniem Wielokierunkowej Pomocy „**Remedium**” w Mrągowie.
2. Współpraca z Kościołem Katolickim, Kościołem Ewangelicko – Augsburskim i innymi związkami wyznaniowymi.
3. Wspieranie i udzielanie pomocy instytucjom , organizacjom i osobom fizycznym w realizacji zadań i problemów dotyczących profilaktyki rozwiązywania problemów uzależnień oraz zapobiegania przemocy domowej.

Z a d a n i e 5

Podjęmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 uatawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

Podjęmowanie interwencji oraz występowanie przed sądem , jako oskarżyciel publiczny w przypadku złamania zakazu sprzedaży alkoholu nieletnim lub nietrzeźwym oraz w przypadku złamania zakazu promocji i reklamy napojów alkoholowych.

Z a d a n i e 6

Porozumienia międzygminne.

Finansowanie zadań określonych w porozumieniu międzygminnym , zgodnie z którym jednostka samorządu terytorialnego realizuje zadania z zakresu działania innych jednostek samorządu terytorialnego w postaci dotacji celowych.

Na realizację zadań gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz gminnego programu przeciwdziałania narkomanii są przeznaczone środki uzyskane zgodnie z art. 11 ust. 1 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi , z opłat za wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

Realizację programu powierza się Wójtowi Gminy Sorkwity.

W realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych uczestniczy także Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, stosownie do jej właściwości określonej w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Ważnym zadaniem Komisji jest podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu.

Zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

1. Członkom GKRPA przysługuje wynagrodzenie za udział w posiedzeniach komisji, zespołu problemowego wyłonionego ze składu komisji oraz zespołu kontrolnego powołanego do zbadania określonych spraw.
2. Wynagrodzenie za udział w posiedzeniu komisji bądź zespołu wynosi 15% minimalnego wynagrodzenia za pracę, określonego odrębnymi przepisami.
3. Podstawą do naliczenia wynagrodzenia jest lista obecności, protokół zespołu kontrolującego, dokument potwierdzający wykonanie przez zespół zleconego zadania.
4. Wynagrodzenie za udział w posiedzeniu wypłacone jest na podstawie listy obecności podpisanej przez przewodniczącego komisji.
5. Finansowanie wyjazdów służbowych, w tym na szkolenia członków GKRPA.

P r e l i m i n a r z

Wydatków związanych z realizacją zadań wynikających z **Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Gminy Sorkwity na rok 2011**

L.p.	ZADANIA	FORMA REALIZACJI	ŁĄCZNY KOSZT w zł.
1.	Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w szczególności dla dzieci i młodzieży.	<ul style="list-style-type: none"> - realizacja programów profilaktycznych , zakup spektakli teatralnych , podejmujących problem przemocy, uzależnień dla dzieci i młodzieży z terenu gminy Sorkwity. - dofinansowanie i finansowanie wyjazdów na obóz profilaktyczno-terapeutyczny, inne formy wypoczynku dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych. - finansowanie kampanii edukacyjnej oraz dofinansowanie lokalnych imprez o charakterze kulturalno-rekreacyjnym i sportowym organizowanych pod hasłem „życie bez używek .” - dofinansowanie działalności świetlicy profilaktyczno-wychowawczo-terapeutycznej w Rybnie. 	29.000 zł
2.	Udzielanie rodzinom w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej , a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.	<ul style="list-style-type: none"> - bezpłatne porady prawne oraz specjaliści psychoterapii uzależnień lub psychologa w zakresie problemów związanych z uzależnieniem i przemocą w rodzinie oraz rozwiązywania innych sytuacji kryzysowych rodzin z terenu gminy. Koszty związane z działalnością GKRP A np. udział w szkoleniach. - opłata za wydanie opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazania rodzaju zakładu leczniczego. 	28.000
3.	Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i współuzależnionych od alkoholu.	<ul style="list-style-type: none"> - dofinansowanie, finansowanie kosztów związanych z motywowaniem do leczenia osób uzależnionych i współuzależnionych, wspieranie abstynencji u osób po ukończonej terapii uzależnienia realizowanej wyłącznie w zakładach opieki zdrowotnej. 	1.000
4.	Wspomaganie działalności Instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.	<ul style="list-style-type: none"> - dofinansowanie np. zawodów sportowych,, imprez kulturalno-rozrywkowych z udziałem rodzin i osób dotkniętych problemem alkoholowym. 	2.000

OGÓŁEM :

60.000 zł